

Brussel, 26 februari 2018
(OR. en)

6418/18

COASI 38
ASIE 9
CFSP/PESC 167
RELEX 148
COHOM 31
COHAFA 11
CIVCOM 22
ONU 15

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	6119/18
Betreft:	Myanmar/Birma - Conclusies van de Raad (26 februari 2018)

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over Myanmar/Birma, die de Raad tijdens zijn 3598e zitting op 26 februari 2018 heeft aangenomen.

Conclusies van de Raad over Myanmar/Birma

1. De Raad heeft de balans opgemaakt van de situatie in Myanmar/Birma, die onverminderd ernstig blijft, vooral in de deelstaat Rakhine. De Raad veroordeelt de huidige wijdverbreide, stelselmatige, ernstige schendingen van de mensenrechten — waaronder verkrachtingen en moorden — door de strijdkrachten en de veiligheidstroepen van Myanmar/Birma. Hij herhaalt ook zijn veroordeling van de aanvallen door de Arakan Rohingya Salvation Army (ARSA) en andere militante groepen.
2. Meer dan 680 000 mensen, voornamelijk behorende tot de Rohingya-minderheid, zijn de deelstaat Rakhine ontvlucht en hebben een goed heenkomen gezocht in Bangladesh. De EU prijst Bangladesh voor de opvang van deze mensen en zal humanitaire en andere bijstand blijven verlenen, in overeenstemming met haar reeds lang bestaande engagement en de toezeggingen die de EU gedaan heeft op de donorconferentie die zij als medeorganisator op 23 oktober 2017 in Genève heeft belegd.
3. Herinnerend aan de voornaamste punten die de Raad in de conclusies van 16 oktober 2017 heeft genoemd, betreurt de EU de aanhoudende schendingen van de mensenrechten, het klimaat van angst, de onveiligheid, de straffeloosheid, en het ontbreken van de rechtsstaat in de deelstaat Rakhine waardoor nieuwe, zij het minder omvangrijke, vluchtelingenstromen naar Bangladesh op gang zijn gekomen, alsmede dat organisaties voor humanitaire hulp en ontwikkeling, en de media, nog steeds maar mondjesmaat toegang tot de deelstaat Rakhine krijgen. De EU beklemtoont het belang van de bij de verklaring van de voorzitter van de VN-Veiligheidsraad van 6 november 2017 opgestelde routekaart voor een oplossing van de crisis, en zal de kwestie aan de orde blijven stellen in de VN en bij de belangrijkste internationale betrokkenen.
4. De EU verwelkomt de ondertekening door de regeringen van Myanmar/Birma en Bangladesh van een "regeling voor de terugkeer van ontheemden uit de deelstaat Rakhine" (23 november 2017) en van een "fysieke regeling voor repatriëring van ontheemde Myanmar-ingezetenen uit Bangladesh" (16 januari 2018) als zeer belangrijke eerste stappen om iets te doen aan de vluchtelingencrisis. De EU verzoekt beide partijen de UNHCR ten volle hierbij te betrekken en onafhankelijk toezicht toe te staan, opdat deze stappen ook daadwerkelijk en in overeenstemming met het internationaal recht worden uitgevoerd.

5. De EU dringt er bij Myanmar/Birma op aan, de voorwaarden te creëren voor een vrijwillige, veilige en waardige terugkeer van ontheemden naar hun plaats van herkomst. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar de toegenomen behoeften aan bescherming van door vrouwen geleide huishoudens, naar slachtoffers van seksueel en op gender gebaseerd geweld, en naar kinderen, onder wie niet-begeleide minderjarigen en wezen. In dit verband dient de regering van Myanmar/Birma een grondige evaluatie uit voeren van de noden in de deelstaat Rakhine. Ook dient de regering een tijdgebonden actieplan op te stellen voor de onverkorte uitvoering van de aanbevelingen van de Adviescommissie inzake de deelstaat Rakhine voor het verbeteren van de levensomstandigheden en de mensenrechtensituatie aldaar; te denken valt aan fysieke beveiliging, staatloosheid en discriminatie van de Rohingya-minderheid. Terugkeerders moet passende huisvesting, ondersteunende diensten en levensonderhoud geboden worden. Slachtoffers, met name vrouwen en kinderen, moeten gepaste rehabilitatie krijgen. Een en ander vereist een versoepeling van de huidige restricties in de deelstaat Rakhine. De EU is ingenomen met het voornemen van de regering van Myanmar/Birma, stappen te ondernemen om kampen voor ontheemden in centraal Rakhine te sluiten, en wijst op het belang van een inclusief, transparant en consultatief proces in overeenstemming met internationale normen. Myanmar/Birma dient geen nieuwe kampen voor ontheemden op te zetten om terugkeerders uit Bangladesh op te vangen.
6. Hoewel de EU kennis neemt van het feit dat Myanmar/Birma toegeeft dat het leger zich schuldig heeft gemaakt aan een aantal standrechtelijke executies, verwacht zij dat de regering en de strijdkrachten toestemming geven voor geloofwaardig en onafhankelijk onderzoek naar vermeende ernstige, stelselmatige schendingen van de mensenrechten, zoals gemeld door diverse organen van de VN, de onderzoeksmissie van de VN-Mensenrechtenraad en internationale mensenrechtenorganisaties. De daders van dergelijke misdrijven moeten onverwijld voor het gerecht worden gebracht. In overeenstemming met de resoluties van de Derde Commissie van de Algemene Vergadering van de VN (16 november 2017) en van de Mensenrechtenraad (van 5 december 2017), roept de EU de regering van Myanmar/Birma opnieuw op, samen te werken met de onderzoeksmissie van de Mensenrechtenraad en deze volledige toegang tot Myanmar/Birma te verlenen om aldaar naar behoren onderzoek te kunnen doen, waarbij ook de standpunten van alle gemeenschappen in de deelstaat Rakhine gehoord en in aanmerking moeten worden genomen.

7. De EU betreurt het ten zeerste dat Myanmar/Birma op 20 december 2017 heeft besloten de samenwerking met de speciale rapporteur van de VN voor de mensenrechten in Myanmar te staken. De EU spreekt haar volledige steun uit voor de speciale rapporteur en roept de regering van Myanmar/Birma op dit besluit terug te draaien. Gelet op de ernst van de vermeende misdrijven tegen de menselijkheid, verzoekt de EU Myanmar/Birma om partij te worden bij het Statuut van Rome, dan wel de rechtsmacht van het Internationaal Strafhof te accepteren, overeenkomstig artikel 12, lid 3, van het Statuut van Rome.
8. De EU herhaalt tevens haar bezorgdheid over de aanhoudende verslechtering van de mensenrechten- en veiligheidssituatie in de deelstaten Kachin en Shan, waar de gevechten toenemen, er meldingen zijn van burgerslachtoffers en van meer dan 100.000 ontheemden in eigen land (IDP's), van wie velen in een heel kwetsbare situatie verkeren. De EU wijst er met klem op dat alle partijen in het conflict ervoor verantwoordelijk zijn dat snel en ongehinderd humanitaire hulp aan burgers in nood kan worden geboden.
9. De EU ziet uit naar de vierde, op 5 maart 2018 geplande zitting van de mensenrechtendialoog tussen de EU en Myanmar, waar de EU in participeert via haar speciale vertegenwoordiger voor de mensenrechten. Deze dialoog is bedoeld om de deelnemers in staat te stellen, in gesprek te komen over de eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, waaronder de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid, de situatie in de deelstaten Rakhine, Kachin en Shan, en over de samenwerking van Myanmar/Birma met de VN-mechanismen en bijzondere procedures voor de mensenrechten.

10. De EU en de lidstaten verklaren andermaal hun volledige steun voor het democratische overgangsproces in Myanmar/Birma, voor vrede, nationale verzoening en inclusieve sociaal-economische ontwikkeling. In dit verband is de EU bereid om i) zo nodig de humanitaire hulp op te voeren; ii) verder werk te maken van de koppeling tussen humanitaire en ontwikkelingsbijstand, met het accent op gelijke toegang voor iedereen in de deelstaat Rakhine en in andere conflictgebieden tot sociale basisdiensten en sociale infrastructuur; ook moet eenieder dezelfde kans krijgen, middelen van bestaan weer op te bouwen; iii) de uitvoering van de aanbevelingen van het raadgevend comité over de deelstaat Rakhine te steunen; en iv) steun te blijven verlenen aan het vredesproces en aan nationale verzoening, alsmede aan de in gang gezette hervormingen, onder meer in het onderwijs. Van essentieel belang voor een duurzame oplossing van de crisis in de deelstaat Rohingya zijn zowel een belangrijke rol voor de UNHCR bij de repatriëring van vluchtelingen als het aanpakken van de achterliggende oorzaken van de crisis door de regering van Myanmar/Birma.
11. De EU dringt er bij de regering van Myanmar/Birma en de veiligheidstroepen op aan, zorg te dragen voor veiligheid, eerbiediging van de rechtsstaat en handhaving van de verantwoordingsplicht in de deelstaten Rakhine, Kachin en Shan. In het licht van het buitensporige gebruik van geweld en de wijdverspreide en stelselmatige ernstige schendingen van de mensenrechten door het leger en de veiligheidsdiensten, met inbegrip van seksueel en op gender gebaseerd geweld en moorden op die gronden, alsmede het aanhoudend klimaat van straffeloosheid, angst en onveiligheid in de deelstaat Rakhine, bevestigt de Raad het belang van het bestaande embargo op wapens en uitrusting die gebruikt kunnen worden voor repressie in de betreffende gebieden. De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger, onverwijld een voorstel in te dienen voor de verlenging van het embargo en voor concrete opties om het embargo te versterken. Wat betreft de praktische samenwerking op defensiegebied met Myanmar/Birma, zijn de EU en haar lidstaten voornemens om deze tot het strikte minimum te reduceren met als enige doel het versterken van de democratische beginselen, de eerbiediging van de mensenrechten en de rechtsstaat.
12. De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger, zonder verwijl met voorstellen te komen voor gerichte beperkende maatregelen tegen hooggeplaatste militairen van het leger van Myanmar (Tatmadaw) die verantwoordelijk zijn voor de ernstige en stelselmatige schendingen van de mensenrechten.

13. De Raad wijst erop dat eerbiediging van de mensenrechten en van de fundamentele vrijheden een cruciaal element is van het handelsbeleid van de EU, en de grondslag vormt voor het toekennen van handelspreferenties aan Myanmar onder het principe "Everything But Arms" (EBA). De Raad verzoekt de Commissie de situatie in Myanmar/Birma nauwgezet in het oog te houden en de contacten met Myanmar te intensiveren, zulks onder verwijzing naar de bepalingen van Verordening (EU) nr. 978/2012.
-